

Posudek na diplomovou práci Bc. Markéty Šindelkové: *Československé beatové festivaly (1967, 1968 a 1971) pod vlivem britských a amerických vzorů*

S Markétou Šindelkovou jsme možnosti její diplomové práce probírali před jejím semestrálním pobytem v Liverpoolu, kde se odborně věnovala své oblíbené skupině Beatles. Již tehdy jsme řešili, zda by mělo smysl psát o vlivu Beatles na českou posluchačskou obec, tzn. příznivce, případně odpůrce. K takto pojaté práci diplomantka inklinovala. Téma jsem jí rozmluvil, zdálo se mi, že by se jen velmi složitě zkoumalo. Došli jsme ke kompromisu napsat diplomovou práci na téma Československých beatových festivalů pod vlivem anglo-amerických vzorů. Jako mnoho kompromisů nebyl a není ani tento optimální, spíše naopak. Přesto Markéta Šindelková oplývala nakažlivým entusiasmem práci za každou cenu napsat.

Text samotný je i vlivem výše uvedeného neproporčně zpracovaný, s výrazným akcentem na skupinu Beatles, dalo by se říci, že je zmiňována v textu „ve všech pádech“. A nejen to, autorka si mnohdy není jistá, zda píše jako historička či jako muzikoložka. V práci věru nemusel být rozebírán tzv. mersey sound. Vliv angloamerické hudby je sice zřejmý, ale vlivů bylo mnohem více. Diplomová práce je tak místy o něčem jiném, než v názvu slibuje a co mělo být původním cílem, tedy hlubší prozkoumání společenské atmosféry festivalů, jejich dopadu na tehdejší mládež, jejich organizaci, úspěchy, neúspěchy. V poodhalení a hlubší pochopení společenské atmosféry zřejmě nemohli, byť s vynaložením velkého úsilí, pomoci ani vybraní hudebníci a hudební kritici. Od začátku totiž bylo zřejmé, jak jejich výpovědi dopadnou (každý z nich o festivalech nějakou tu větu publikoval vícekrát). Snad jen ještě jedna poznámka, autorka přiznává, že všem narátorům vyjevila svůj zájem, snad i lásku k Beatles, a že tato skutečnost je možná ve vyprávěních ovlivnila. Otázkou pro diskusi je, zda jim sdělila i svůj zájem o vlastní beatové hudební festivaly.

Pokud jde o rozbor pramenů a literatury, pak jej považuji za dostatečný, autorka využila dostupné články, memoáry, autobiografie, internetové zdroje a dokonce i dokumentární pořady.

Hlavní výzkumnou metodou se měla stát orální historie, vedle využití dalších pramenů a literatury by to byla dobrá volba, kdyby.... Kdyby se autorka nezaměřila na známé osoby (hudebníky, nebo hudební kritiky) a těm kladla podobné otázky, které dostávali již mnohokrát. Připravené otázky (nešlo o biografická vyprávění životních příběhů) byly dosti nepůvodní. A protože sama neposkytla narátorům prostor k hlubším úvahám, nemohla obdržet ani lepší odpovědi a mohla pak ve své diplomové práci napsat: „*Ačkoli se vzhledem k mému tématu oficiální teoretické materiály příliš nelišily od vyprávění narátorů, bylo jistě autentické si vyslechnout subjektivní vyprávění na danou problematiku a obohatit tak práci o nový rozměr*“. V orální historii ale nejde o autenticitu vyvolanou převyprávěním starého. Jak by mohli narátoři přinést nová fakta, když dostávali „staré“ otázky, které kladla sama tazatelka (!) A když autorka doplňuje, že nová fakta dostávala „jiným“ způsobem pod „jiným úhlem“, ptám se pro diskusi při obhajobě, jakým způsobem a pod jakým úhlem.

Markéta Šindelková píše, že všechny rozhovory se daly výborně použít pro pochopení doby, to je v pořádku, daly by se využít, ale musely by být vedeny jinak, prizmatem současnosti, se zkušeností, kterou máme dnes, jinou než před 50, 40 ale třeba i deseti lety. Nesedí zde ani myšlenka, že i takové rozhovory lze posuzovat „hloubkově“. V průměru šlo cca o devět 45 minutových rozhovorů. M. Šindelková se neměla nechat odbýt poukazem narátorů, že by hlubší a otevřenější rozhovory, biografická vyprávění přinesly něco podstatného, a že „*informace netýkající se hudby pro mou práci nijak přínosné nejsou. Někteří mě přímo*

vyzvali k dohledání jejich životopisu na webových stránkách nebo v publikacích“. V tomto okamžiku měla tazatelka narátorům vysvětlit, že nahrává svůj projekt v daném historickém a společenském kontextu a že sama je schopná posoudit míru užitečnosti informací. Samozřejmě chápu, že je to obtížné vysvětlovat celebritám hudebního průmyslu. Otázkou je, zda se měla právě na ony „celebrity“ orientovat, resp. zda neměla pozornost namířit na nižší „kádry“, k tématu však otevřenější a k jeho pochopení přínosnější. Pokud by tak učinila, nemusela by konstatovat, že dostává stejné odpovědi jako v různých publikacích.

Diskutabilní je až nekriticky obdivný vztah k narátorům „...Protože jsem velmi vděčná za to, že se mi v rámci tohoto projektu podařilo dostat k lidem, které léta znám a obdivuji, rozhodla jsem se...“. Insiderství, zápal, zalíbení v tématu známe všichni, ale nemělo by překročit únosnou mez. Nekritičnost a obdiv se odráží i v analýze vlastních pramenů. Markéta Šindelková své narátory bere prostě jako ikony „Lidé mají tendenci se chlubit a podat příběh zajímavěji“ .... „jsem si jistá, že k odchylkám nedocházelo a byly mi předány jen pravdivé a nezkrácené informace...“ (sic!)

Vzhledem k našemu oboru OH-SD pokládám za problematické tvrzení, že „OH-SD de facto vyžaduje, abych při zpracování DP postupovala formou nahrávání rozhovorů, a bez ústního svědectví vlastně ani práci napsat nemohu“, kterým uvozovala první kontakty s narátory. Na OH-SD samozřejmě mohou vznikat práce bez využití OH.

Pokud jde o vlastní části DP, kvituji zařazení krátkých medailonků vybraných narátorů, ale například profil Petra Jandy se schématu medailonku zcela vymyká, jistě zde nemá být přítomná část o hraní, zpěvu, dikci.

Kapitolka Festivaly analýza a interpretace je spíše stále jen málo utříděnou kupou postřehů z rozhovorů. Vlastní analýza spíše chybí stejně jako interpretace získaných dat.

Podle mého názoru mohla vzniknout mnohem lepší diplomová práce, pokud by autorka ještě na práci dále pracovala a nesnažila se jí dokončit za každou cenu v květnovém termínu. Kladně hodnotím osobní nasazení, potěšení z vlastního tématu. To práci přeci jen posouvá o něco výš, přesto jí nemohu hodnotit lépe než horší velmi dobrá. Mluvou základního školství, či dnešních ratingových agentur, známkou 2 - .

V Praze, dne 23. května, 2016

prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D.